Hamar kommune Løten kommune Ringsaker kommune Stange kommune

Avfallsplan for husholdningsavfall og husholdningslignende avfall fra næring

2021-2030

Rullert versjon, 2025

for Hamar, Løten, Ringsaker og Stange kommune

Innhold

1 Forord iii
2 Innledning 1
3 Sirkulærøkonomi og avfallshierarkiet 3
4 Sammendrag 4
5 Mål og strategier for avfallshåndteringen 2021-2030 4
5.1 Hovedmål for avfallshåndteringen i regionen 4
5.2 Miljø 5
5.2.1 Unngå at avfall oppstår 5
5.2.2 Materialgjenvinning og ombruk 6
5.2.3 Klima 8
5.2.4 Farlig avfall 9
5.2.5 Generell forsøpling 10
5.3 Kunde 12
5.3.1 Kundetilfredshet 12
5.4 Økonomi 12
5.4.1 Gebyrnivå 12

1 Forord

Avfallsplan 2021-2030 er vedtatt i kommunestyret i Hamar den 24.02.21, Løten den 07.04.21, Ringsaker den 21.04.21 og Stange den 10.03.21.

Arbeidet med avfallsplanen er utført av en arbeidsgruppe og styringsgruppe utpekt av kommunene og Sirkula:

Arbeidsgruppen:
Ingrid Edel Bergesen, Hamar kommune
Marthe Haave, Hamar kommune
Jens Petter Østerhaug, Løten kommune
Knut Hushagen, Stange kommune
Jens Fjellvik Østvik, Ringsaker kommune
Johanne Sørum, Ringsaker kommune
Grethe Olsbye, Sirkula IKS
Christian Lie, Sirkula IKS

Styringsgruppe:
Christl Kvam, Hamar kommune
Tollef Imsdalen, Løten kommune
Håvard Haug, Ringsaker kommune
Kaija Eide Drønen, Stange kommune
Grethe Olsbye, Sirkula IKS

Avfallsplanen er evaluert og rullert som planlagt i 2025.

Arbeidsgruppen for rulleringen har bestått av:

Ingrid Edel Bergesen, Hamar kommune
Åge Vebostad, Hamar kommune
Frank Steinar Hauge, Løten kommune
Rune Severinsen, Løten kommune
Knut Hushagen, Stange kommune
Jens Fjellvik Østvik, Ringsaker kommune
Anne Kittelsrud, Ringsaker kommune
Ingrid Stavland Reppe, Sirkula IKS
Christian Lie, Sirkula IKS

2 Innledning

Hamar, Løten, Ringsaker og Stange kommune samarbeider om innsamling og håndtering av husholdningsavfall i kommunene gjennom eierskapet i Sirkula IKS, som er tildelt enerett på dette området. Etter forurensingsloven skal kommunene sørge for innsamling og behandling av husholdningsavfall. Utover innsamling og håndtering av husholdningsavfall, skal kommunene i hovedtrekk følge opp forsøpling, tilrettelegge for avfallsløsninger i offentlig rom, og føre tilsyn med husholdningslignende avfall fra næring. Sirkula har anlegg som ivaretar kommunenes plikt til å sørge for mottaks- og behandlingsanlegg for husholdnings- og næringsavfall. Kommunene har også plikter i forhold til annet næringsavfall, som ikke omfattes av denne planen. I avfallsplan 2021-2030 er målsettinger relatert til kommunens plikter på avfallsområdet satt. Plikter som ikke går inn under Sirkulas ansvarsområde, håndteres av den enkelte kommune.

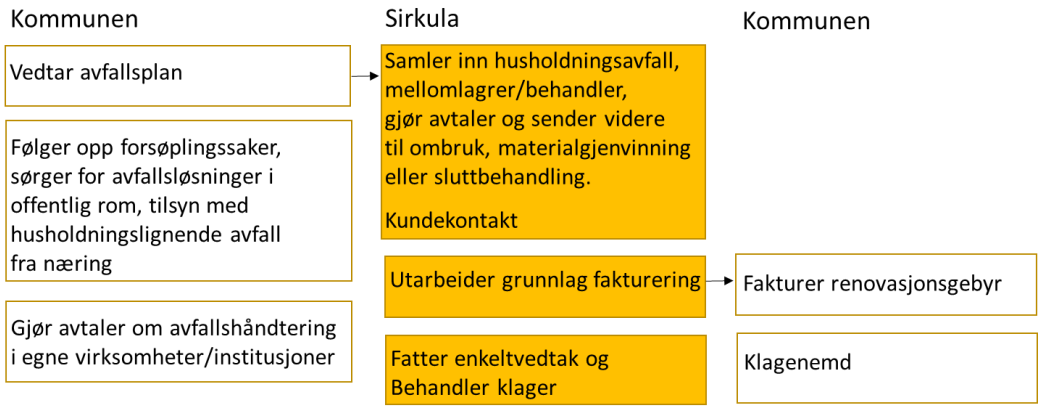

Regionen har i flere tiår hatt ambisiøse miljømålsettinger på avfallsområdet. Det har gitt en avfallshåndtering i norgestoppen, samtidig som kundetilfredshet og gebyrer innen selvkostområdet har ligget på gjennomsnittlig nivå i forhold til andre kommuner og selskap som inngår i Sirk Norge (tidligere Avfall Norge) sin benchmarking (se forklaring under kundetilfredshet og gebyrnivå).

De siste årene er klima og miljø satt på dagsorden internasjonalt. Det er gjort vedtak som påvirker nasjonale målsetninger, som Parisavtalen, FNs bærekraftmål og EUs avfallsrammedirektiv. Bærekraftmål 9, 11, 12 og 17 påvirker avfallsløsninger og -håndtering spesielt. Det er imidlertid EUs avfallsrammedirektiv som har størst betydning for målene i denne avfallsplanen, sammen med kommunenes egne ambisjoner på klima- og miljøområdet. Regionen har de siste tiårene satt høyere mål og hatt bedre resultater enn det nasjonale og internasjonale målsettinger på avfallsområdet tilsier. Å ta vare på regionens posisjon og gode omdømme nasjonalt, spesielt når det gjelder miljøeffektene av valgte løsninger for avfallshåndtering er viktig. Framover vil det å legge seg på nivå med gjeldende og varslede nasjonale målsettinger gi et løft i klima- og miljøarbeidet også på Hedmarken. Avfallsplan 2021-2030 tar derfor disse målsettingene som utgangspunkt.

Avfallspolitikken er i stor endring. EU har vedtatt avfallsrammedirektivet, og EUs handlingsplan for sirkulær økonomi ble lagt fram i 2020. Stortingsmeldingen rundt avfall som ressurs og sirkulær økonomi er vedtatt. I 2024 ble regjeringens handlingsplan for sirkulær økonomi lagt frem. Avfallsplanen bygger på stortingets vedtak etter Meld. St. 45, av 27.2.18.

Avfallsrammedirektivet ble revidert i 2023, og tar i hovedsak for seg endringer innen matavfall og tekstilavfall. Fra 1. januar 2025 ble det krav om kildesortering og separat innsamling av tekstilavfall. Kravene reguleres i avfallsforskriften kapittel 10a. En ny lov om sirkulær økonomi, Circular Economy Act er ventet ved utgangen av 2026. Loven kan ha betydning for Sirkula og kommunene.

Siden nasjonale målsettinger og føringer på avfallsområdet er i endring må det i den regionale avfallsplanen være rom for at strategier og tiltak settes underveis i planperioden. Det er lagt noen strategier i avfallsplanen. Utover disse vil strategier og tiltak som er nødvendige for å nå målene i planen foreslås og behandles gjennom kommunenes og Sirkulas årlige økonomi- og handlingsplaner.

Forrige avfallsplan gikk fra 2013 til 2020. Avfallshåndteringen i regionen var uendret fra rundt 1995 til 2016. Etter 2016 er det gjort noen større tiltak, som nedlegging av småsamlere og henting av glass- og metallemballasje samt papir hjemme og etablering av en kretsløpspark med satsing på ombruk. Fra 2025 er det tilrettelagt for innsamling av tekstilavfall på alle Sirkulas gjenvinningsstasjoner.

Avfallsplanen har en vedleggsdel som inneholder faglig bakgrunnsstoff. Her finnes evaluering av gjeldende avfallsplan, beskrivelse av rammebetingelser og et notat om alternative prismodeller.

3 Sirkulærøkonomi og avfallshierarkiet

Sirkulærøkonomi og avfallshierarkiet

Prinsippene rundt sirkulærøkonomi og avfallshierarkiet er styrende for avfallshåndteringen i regionen.

Med EUs rammedirektiv for avfall er begrepet sirkulær økonomi introdusert. Målsettingen i den sirkulære økonomien er at alle ressurser skal utnyttes best mulig og lengst mulig. Minst mulig skal kastes som avfall eller komme på avveie, og ressursene skal holdes i et kretsløp. Bare miljøfarlig avfall skal tas ut av kretsløpet. Stadig resirkulering fører til mindre behov for å ta ut nye råvarer.

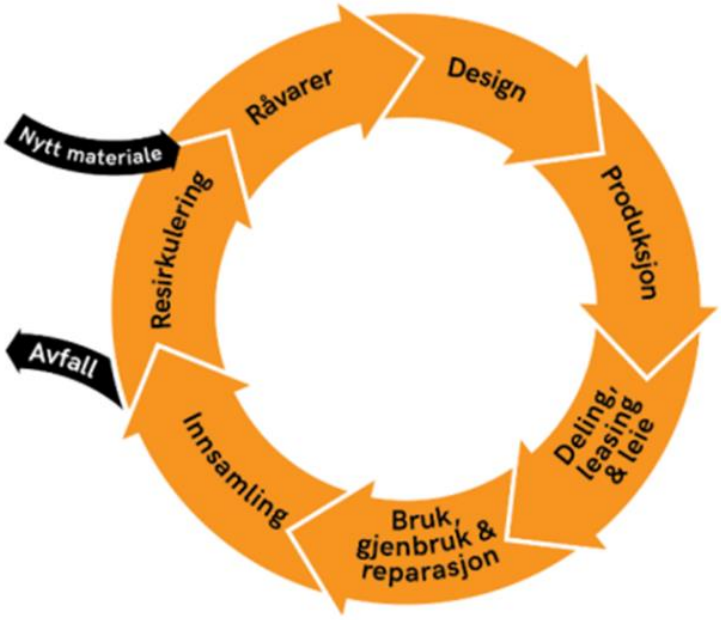

Mens illustrasjonen av sirkulær økonomi viser materialenes livssyklus, viser avfallshierarkiet først og fremst hvilke behandlingsløsninger som skal prioriteres når materialet først har blitt avfall. Dersom man ikke klarer å hindre at avfall oppstår, er prioriteten: Ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

4 Sammendrag

Ved rullering av avfallsplanen i 2025, er det gjort noen endringer i resultatmål i 5.2 Miljø fra opprinnelig plan. Endringene gjelder:

- Kapittel 5.2.1 Unngå at avfall oppstår. Her er målet utvidet til å også gjelde per innbygger.
- Kapittel 5.2.3 Klima. Endringen kommer som følge av nye nasjonale målsetninger, samt at Sirkula har endret metode for beregning av klimagassutslipp.
- 5.2.5 Generell forsøpling. Ordlyden er endret slik at målet skal være mer realistisk å oppnå.

Se vedlegg for fullstendig oversikt over endring i alle mål og strategier.

Hovedmål for avfallshåndteringen i regionen

Hamar regionen skal ha en bærekraftig, kostnadseffektiv avfallshåndtering og fornøyde kunder.

Resultatmål miljø

- *Veksten i mengde husholdningsavfall totalt og per innbygger skal være lavere enn økningen i brutto nasjonalprodukt*
- *Andel husholdningsavfall og husholdningslignende avfall fra næring forberedt til ombruk og materialgjenvinning skal være i henhold til EUs rammedirektiv for avfall.*
- *Utslipp av klimagasser fra avfallshåndtering skal reduseres i henhold til nasjonale målsettinger*
- *Farlig avfall skal ut av kretsløpet og behandles forsvarlig*
- *Kommunene skal redusere forsøpling og fremstå rene og ryddige*

Resultatmål kunde

- *Gjennomsnittlig kundetilfredshet skal være svært god.*

Resultatmål økonomi

- *Renovasjonsgebyrene skal ikke være høyere enn gjennomsnittet for kommuner og selskaper som deltar i nasjonal benchmarking i bransjen.*

Samlet rapportering på målene i avfallsplanen gjennomføres årlig av Sirkula.

5 Mål og strategier for avfallshåndteringen 2021-2030

5.1 Hovedmål for avfallshåndteringen i regionen

Effektmål:
Hamar regionen skal ha en bærekraftig, kostnadseffektiv avfallshåndtering og fornøyde kunder

5.2 Miljø

5.2.1 Unngå at avfall oppstår

Resultatmål:
Veksten i mengde husholdningsavfall totalt og per innbygger skal være lavere enn økningen i brutto nasjonalprodukt

Kilde til måling: SSBs statistikker utvikling avfallsmengder fra husholdninger og utvikling BNP

Økonomisk utvikling og utvikling i avfallsmengder henger sammen. Det er myndighetenes mål at trenden skal brytes. Utvikling i avfallsmengder påvirkes i høy grad av faktorer som kommunene alene ikke kan styre. Det betyr imidlertid ikke at kommunene skal la være å drive holdningsskapende arbeid og etablere tilbud som bidrar til måloppnåelse. I kretsløpsparken, knyttet til Resirkula, er det aktører som tilbyr reparasjons- og redesigntjenester. Man unngår da at disse gjenstandene blir levert inn som avfall. Det finnes også noen tilbud om utlån av brukte gjenstander, f.eks. Bua i Brumunddal og Hamar. Tiltak som kan bidra til å redusere avfallsmengder i regionen kan være ytterligere etablering av tilbud om utlån, deling, reparasjon og redesign. Videre å gjøre ordninger med hjemmekompostering av matavfall og kompostering av hageavfall mer kjent og populært.

Strategi	Ansvar
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger til befolkningen	Kommunene og Sirkula
Bidra til etablering og informasjon av tilbud som gjør at mindre avfall oppstår	Kommunene og Sirkula

Reparasjon på Resirkula. Foto: Resirkula

5.2.2 Materialgjenvinning og ombruk

Resultatmål:
Andel husholdningsavfall og husholdningslignende avfall fra næring til ombruk og materialgjenvinning skal være i henhold til EUs rammedirektiv for avfall.

Kilde til måling: Statistikk SSB, Sirkulas statistikk og kommunenes statistikk

Mål for materialgjenvinning og ombruk i EUs rammedirektiv for avfall:

2025	2030	2035
55%	60%	65%

Delmål:

- **Andel innsamlet husholdningsavfall til ombruk skal være 1,1% i 2025 og 3% i 2030.**
- **Andel innsamlet husholdningslignende avfall til ombruk og materialgjenvinning fra kommunale institusjoner og virksomheter skal være 55% i 2025, 60% i 2030 og 65% i 2035.**
- **Mengden restavfall fra husholdning skal reduseres.**
- **Andelen av det innsamlede avfallet skal utsorteres ved kildesortering**

Avfallstype	2025	2028	2030	2035
Matavfall	55%		60%	70%
Emballasjeplast		50%	60%	70%
Papir		80%		85%
Glass- og metallemballasje		85%		90%

Hvordan ombruk og materialgjenvinning skal måles, er foreløpig gjenstand for diskusjon i EU. Nå er målepunktet hva som sorteres ut til ombruk og materialgjenvinning, mens målepunktet på et senere tidspunkt kan bli hva som er levert til materialgjenvinningsanlegg eller ombruksvirksomhet eller hva som faktisk blir gjenvunnet eller brukt om igjen. Det innebærer at det kan bli behov for endring av målet om ombruk og materialgjenvinning i avfallsplanperioden.

Hovedmengden av husholdningsavfall samles inn av Sirkula, som er tildelt enerett på dette området. Noe husholdningsavfall samles inn av andre aktører gjennom at næringsrenovasjonsselskaper leier ut containere til private ved oppussingsprosjekter o.l., og ved ombruk gjennom andre ombruksaktører. Selskaper som samler inn husholdningsavfall skal ha tillatelse til dette. Hensikten er å sikre at aktører opererer innenfor lovgivning og regionens målsettinger, samt statistiske formål. For at regionen skal kunne vurdere måloppnåelse i forhold til nasjonale målsettinger, må det etableres et system for registrering av husholdnings- og husholdningslignendeavfall som går utenom Sirkula sine systemer.

Tilsyn med næringsavfall som ligner husholdningsavfall håndteres av den enkelte kommune. Avfallsrammedirektivet innebærer at avfall fra offentlige og private institusjoner/virksomheter som ligner husholdningsavfall blir underlagt samme krav til materialgjenvinning og ombruk som husholdninger.

I 2024 ble 55,5% av avfallet Sirkula samler inn forberedt til materialgjenvinning og ombruk. For å nå krav i EUs rammedirektiv om 60% avfall forberedt til ombruk og materialgjenvinning i 2030 må det settes inn ytterligere tiltak. Det er fortsatt et potensial i avfallet fra fritidsrenovasjon. Innføring av materialgjenvinning i fritidsrenovasjon, et tiltak fra avfallsplan 2013 -2020, ble påbegynt på Budor og

Gåsbu i 2020, etterfulgt av Stange og Ringsaker-fjellet frem til 2024. Videre jobbes det med å fullføre resten av Stange og Ringsaker i 2025 og den fulle effekten er først synlig innen utgangen av 2025.

Et av vedtakene i stortingets behandling av Avfall som ressurs var at kommunene skal legge til rette for ombruk ved sine gjenbruksstasjoner. Kretsløpsparken åpnet i 2020 med ombruksbutikker basert på «avfall» fra gjenvinningsstasjonen. Ombruk har et stort potensial for økning på alle gjenvinningsstasjonene.

Nasjonalt velger flere regioner å etablere maskinell ettersortering av restavfall. Erfaringer så langt viser at teknologien enda ikke er utviklet nok til at dette gir god nok utsortering alene. Kildesortering blir fortsatt hovedstrategien i denne avfallsplanperioden. Kravene til renhet på utsortert avfall som skal inn i produksjon som sekundære råvarer øker imidlertid. Etter hvert kan kravene bli så høye at husholdningene ikke klarer å sortere godt nok. Det er i den forbindelse satt i gang arbeidet med å utrede mulighet for maskinell ettersortering. I 2020 er det laget en nordisk standard for symboler og farger for de forskjellige avfallstypene. Standarden skal følge et produkt fra «vugge til grav». Alle beholdere, poser og sekker skal merkes med symbol og farge, som skal være gjenfinnbart i avfallsløsningen. Implementering av merkeordningen er igangsatt våren 2025 i form av klistremerker. Utover dette vil innføringen skje gradvis, da den bl.a. innebærer endret farge på lokk på avfallsbeholdere og kostnadene blir høye om endringen ikke skjer ved naturlig utskifting.

På kortere sikt er det behov for å forbedre løsningene for innbyggere som har utfordringer med å frakte avfall til gjenvinningsstasjonene. Kommunene har også målsettinger om å redusere behovet for biler og bilkjøring. Tiltak kan være mobile gjenvinningsstasjoner og henteordninger for avfall som må leveres på gjenvinningsstasjonene o.l. Henteordning av avfall og varer til ombruk er planlagt realisert i 2025.

Digitalisering gir økte muligheter til ordninger hvor innbyggerne i større grad kan betale for faktisk levert mengde avfall. Mange har lite avfall og sorterer så bra at de ikke har behov for kapasiteten som ligger i minste tilbudte beholdertype. I løpet av avfallsplanperioden er det sannsynlig at Sirkula vil legge fram forslag om endringer i prinsipper for betaling.

Strategier	Ansvar
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger og miljø-, klima- og økonomiske effekter til befolkningen	Sirkula
Sørge for at avfallsløsninger i kommunale institusjoner og virksomheter tilfredsstiller ombruks- og materialgjenvinningsmålene	Kommunene
Etablere tilsyn av husholdningslignende avfall fra næring	Kommunene
Tilby bedre løsninger for innbyggere som har utfordringer med å benytte eksisterende løsninger	Sirkula
Bidra til etablering av «sirkulære verdikjeder», f.eks. produsere jord av hageavfall	Sirkula
Innføre nasjonal standard for farger og symboler	Sirkula
Vurdere endringer i prinsipper for betaling	Sirkula
Redusere husholdningsavfall til deponi	Sirkula

Ombruk på Resirkula. Foto: Resirkula

5.2.3 Klima

Resultatmål:
Utslipp av klimagasser fra avfallshåndtering skal reduseres i henhold til nasjonale målsettinger

Per 2022 er målet en utslippsreduksjon på 55% i 2030, sammenlignet med 1990 nivå.

Delmål:

- **Sirkulas klimagassutslipp i scope 1 (direkte utslipp) og scope 2 (innkjøpt energi) skal reduseres med 40% innen 2030, sammenlignet med 2021- nivå.**
- **Sirkula klimagassutslipp i scope 3 (indirekte utslipp) skal reduseres med 15% innen 2030, sammenlignet med 2021- nivå.**
- **Kommunenes klimagassutslipp tilknyttet avfallshåndtering skal reduseres med 55% sammenlignet med 2015- nivå.**

Kilde til måling:

- *Sirkulas klimaregnskap*
- *Kommunenes klimagassregnskap*

Avfallsreduksjon, ombruk og materialgjenvinning bidrar i seg selv til lavere klimaavtrykk, gjennom redusert energiforbruk fra fossile energikilder. På Hedmarken brukes gass fra matavfall til produksjon av drivstoff. I hovedsak går bilene som henter inn husholdningsavfall på biogass fra mat og avløp. Det produseres mer biogass i regionen enn det som blir utnyttet regionalt. Produksjon og salg av torvfri jord basert på hageavfall er et annet regionalt eksempel på et sirkulærøkonomisk prosjekt som i tillegg gir positive klimaeffekter.

I kommunenes og Sirkulas klimaregnskap er ikke avtrykket fra avfallshåndtering på avfallsanlegg utenfor kommunene og Sirkula med. Et eksempel er klimaeffekten av å sende plast til behandlingsanlegg i Tyskland. Både transporten til og behandlingen ved anlegget i Tyskland er ikke med i det ordinære klimaregnskapet. I tillegg til å se på kommunenes og Sirkulas klimaregnskap når det gjelder avfallshåndtering, lages det derfor også et klimaregnskap for transport, gjenvinning og behandling av husholdningsavfall utenfor regionen.

Samlet gir innsamling og transport av husholdnings- og næringsavfall et vesentlig bidrag til klimautslipp. Å se på muligheten for å samordne noe av denne transporten er derfor en strategi i denne planen. Når nye løsninger vurderes, er det også viktig å ikke bare se på klimaeffekten fra Sirkulas virksomhet, men også å vurdere klimaeffekten av husholdningenes transport, dvs. vurdere samlet klimapåvirkning. Regionen har hatt stor suksess med etablering av gjenvinningsstasjoner, og omtrent halvparten av husholdningsavfallet leveres dit. Framover er det regionale målsettinger om å redusere behovet for biler og bilbruk. Avfallsløsningene må ta hensyn til dette, se strategier under 5.2.2 Materialgjenvinning og ombruk.

Deponier utgjør en annen kilde til negativ klimapåvirkning. I Sirkulas klimaregnskap inngår to deponiområder med både aktive og nedlagte deponier, Heggvin og Gålåsholmen. Begge deponiene ligger i Hamar kommune. Bedre utnyttelse av deponigass er positivt for hele regionen, og spesielt for Hamar kommune.

Bedre kunnskap om og tilgjengelighet til riktige avfallsløsninger antas å redusere omfang av ulovlig brenning av avfall. Dette gjelder også hageavfall. Se 5.2.2 Materialgjenvinning og ombruk

Strategier	Ansvar
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger til befolkningen	Sirkula og kommunene
Redusere klimapåvirkning fra deponiene på Heggvin og Gålåsholmen	Sirkula
Vurdere om innsamling av husholdningsavfall og næringsavfall i noen grad kan samordnes	Sirkula
Benytte muligheter i anskaffelsesregelverket til å redusere klimaavtrykket av innkjøpte varer og tjenester	Kommunene og Sirkula

5.2.4 Farlig avfall

Resultatmål:
Farlig avfall skal ut av kretsløpet og behandles forsvarlig

Kilde til måling: Sirkulas statistikk og plukkanalyser

Delmål:

- **Mengde innsamlet farlig avfall fra husholdningene skal øke**
- **Mengden farlig avfall i restavfall skal reduseres ned mot 0**

Nasjonale myndigheter har stort fokus på farlig avfall og at farlig skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Det antas at mengden farlig avfall i samfunnet vil øke, og at flere avfallstyper vil bli kategorisert som farlig avfall. Etter plukkanalyse gjennomført i 2016 ble mengden farlig avfall i restavfallet

estimeres til 81 tonn. I 2020/21 ble det gjennomført plukkanalyse på restavfall fra innsamlingsordningen, gjenvinningsstasjonene og fritid. Resultatet viser en positiv utvikling i mengde farlig avfall i restavfallet, med et estimat på 28 tonn farlig avfall i 2020/21. Det vil gjennomføres en ny plukkanalyse i 2025, og enda en før 2030.

Mye farlig avfall blir brent, dvs. energiutnyttet. Det arbeides med gjenvinningsløsninger for flere typer farlig avfall, som glassruter og batterier. Mer materialgjenvinning istedenfor energiutnyttelse vil ha positiv effekt også for miljømålene.

Regionen har en 0-visjon når det gjelder farlig avfall på avveie.

Strategier	Gjennomføres av
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger til befolkningen	Sirkula
Tilby bedre løsninger for innbyggere som har utfordringer med å benytte eksisterende løsninger	Sirkula

Rød boks til innsamling av farlig avfall

5.2.5 Generell forsøpling

Resultatmål:
Kommunene skal redusere forsøpling og fremstå rene og ryddige

Kilde til måling: Statistikk utarbeidet i kommunene og Sirkula

Selv med gode innsamlingsordninger, god tilgang på gjenvinningsstasjoner og avfallsløsninger i offentlig rom, oppleves det fortsatt at forsøpling og villfyllinger oppstår. Forsøpling og villfyllinger er avfall på avveie. Mikroplast er en form for avfall på avveie. Hvordan unngå mikroplast bør inngå i det holdningsskapende arbeidet. Avfall på avveie kan spre miljøgifter, er negativt for naturopplevelser og estetikk og ikke minst farlig for f.eks. dyr. Det har vært flere eksempler på livstruende sykdom hos dyr som har spist ølbokser, plast, etc. Områdene rundt returpunkter i fritidsrenovasjonsordningen er også utsatt for forsøpling.

Det å informere og oppfordre innbyggerne til å delta på nasjonale og lokale ryddeaksjoner som f.eks «Hold Norge Rent» og «Rydd Ringsaker» vil være en viktig strategi for å øke oppslutningen på ryddeaksjoner i nærområdet.

Strategier	Gjennomføres av
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger til befolkningen	Sirkula
Motivere innbyggerne til å samle inn herreløst avfall, ved å legge til rette for lokale og nasjonale ryddeaksjoner, samt enkel og kostnadsfri levering av innsamlet avfall	Kommunene og Sirkula
Vurdere materialvalg i posene som benyttes til innsamling av matavfall for å redusere mikroplast på avveie.	Sirkula
Strukturere arbeidet med å gjennomføre rydding på og rundt felles returpunkt for fritidsavfall	Sirkula
Registrere forsøpling og villfyllinger og prioritere myndighetsutøvelse ut fra alvorlighetsgrad og hyppighet	Kommunene
Tilstrekkelig med avfallsbeholdere og hyppig opprydding på offentlige arealer	Kommunene
Tilrettelegge for, og bistå med å enkelt kunne gjennomføre ryddeaksjoner på offentlige områder	Kommunene og Sirkula

Strandryddedagen. Foto: Sirkula

5.3 Kunde

5.3.1 Kundetilfredshet

Resultatmål:
Gjennomsnittlig kundetilfredshet skal være svært god

Kilde til måling: Nasjonal benchmarking hvor Sirkula inngår (Undersøkelse gjennomført av bransjeorganisasjon, som sammenligner resultater bl.a. på kundetilfredshet mellom norske kommuner og avfallsselskaper.)

Delmål:

- **Gjennomsnittlig kundetilfredshet skal være bedre enn gjennomsnittet for kommuner og selskaper som deltar i nasjonal benchmarking i bransjen.**

- **Gjennomsnittlig kundetilfredshet skal øke fra 80 poeng i 2020 til 86 poeng i 2030**

Avfallsbransjen oppnår generelt god kundetilfredshet. I 2024 ble det gjennomført ny kundeundersøkelse og resultatet for Sirkula ble 83 poeng som er en forbedring fra resultatet i 2022 som var 81 poeng. Resultatet er bedre enn gjennomsnittet for de som deltar i benchmarkingen.

Strategier	Ansvar
Drive holdningsskapende arbeid og gi god informasjon om tilgjengelige ordninger til befolkningen	Sirkula

5.4 Økonomi

5.4.1 Gebyrnivå

Resultatmål:
Gebyrene skal ikke være høyere enn gjennomsnittet for kommuner og selskaper som deltar i nasjonal benchmarking i bransjen.

Kilde til måling: Nasjonal benchmarking hvor Sirkula inngår (Undersøkelse gjennomført av bransjeorganisasjon, som sammenligner resultater bl.a. på kundetilfredshet mellom norske kommuner og avfallsselskaper.)

Gebyret i Hamar, Stange, Løten og Ringsaker har generelt ligget rundt middelet i benchmarkingsundersøkelsen i perioden økonomiplan 2012-2017. Etter å ha hentet inn tidligere selvkostunderskudd er gebyrnivået stabilisert seg på ett nivå som er gjennomsnittlig i benchmarkingsundersøkelsen i 2022 og 2024.

Benchmarkingsundersøkelsen gir en pekepinn på prisen for vedtatte ordninger og hvordan de drives økonomisk. Sirkula skal ha fokus på å drifte vedtatte ordninger effektivt.

Alternative betalingsløsninger er omtalt i vedlegg til avfallsplanen.

Strategier	Gjennomføres av
Vurdere kost/nytte av forslag til endringer i tjenesten og drifte effektivt	Sirkula
Utnytte etablert infrastruktur og innsamlet avfall til inntektsgivende virksomhet	Sirkula

Vedlegg:

1. Avfall Norges omtale av EUs avfallsrammedirektiv, mai 2018 (ikke trykket, kun lenke)

   https://www.avfallnorge.no/bransjen/nyheter/europa-har-f%C3%A5tt-nye-avfallsdirektiv

2. EUs handlingsplan for sirkulær økonomi, sammendrag, Regjeringen 4.5.2020 (ikke trykket, kun lenke)

   https://www.regjeringen.no/no/sub/eos-notatbasen/notatene/2020/jan/veikart-for-sirkular-okonomi-2019/id2691183/

3. Avfall som ressurs – Avfallspolitikk og sirkulærøkonomi, Meld. St. 45 (2016-2017) Regjeringen 2017 (ikke trykket, kun lenke)

   https://www.regjeringen.no/contentassets/4c45f38bddee47a7b7847af108894c0c/no/pdfs/stm201620170045000dddpdfs.pdf

4. Stortingets vedtak etter behandling av Meld.St. 45, Stortinget 27.2.18 (ikke trykket, kun lenke)

   https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Vedtak/Sak/?p=67737

5. Nasjonal avfallsplan 2020-2025, rapport M1582 2019 Miljødirektoratet (ikke trykket, kun lenke)

   https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1582/m1582.pdf

6. Evaluering av avfallsplanen 2013-2020 (vedlagt)

7. Rammebetingelser (vedlagt)

8. Prinsipper for betaling husholdningsrenovasjon (vedlagt)

Lagt til ved rullering, 2025:

9. Nye krav til kildesortering av tekstiler, Regjeringen 28.05.2024 (ikke trykket, kun lenke) https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-krav-til-kildesortering-av-tekstiler/id3040775/
10. Utsortering og materialgjenvinning av avfall, Miljødirektoratet 05.07.2024 (ikke trykket, kun lenke) https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-naringsliv/utsortering-og-materialgjenvinning-av-avfall/
11. Handlingsplan for en sirkulær økonomi, Regjeringen 2024 (ikke trykket, kun lenke) https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/handlingsplan-for-en-sirkular-okonomi/id3029477/
12. Circular economy action plan, European Commission, 2020 (ikke trykket, kun lenke) https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en
13. Sirkulær økonomi, Miljødirektoratet, 2023 (ikke trykket, kun lenke) https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/sirkular-okonomi/
14. Klima og miljø, Regjeringen 2023 (ikke trykket, kun lenke) https://www.regjeringen.no/no/tema/naringsliv/omstillingstempen/klima-og-miljo/id2967602/
15. Midtveis-evaluering av avfallsplan 2021-2030 (vedlagt)
16. Endringer i mål og strategier ved rullering 2025 (vedlagt)